't POORTAOL

Gratis vestingcourant voor en door bewoners van de vesting van Woudrichem • Jaargang 24 • 31 augustus 2026 •

WELNEE

je hebt van die dingen
die zichzelf ontkennen
die zijn wat ze niet zijn

de nietmachine bijvoorbeeld
is er stiekem toch een

en de wasknijper
is het gewoon nog steeds

soms weet je niet precies
wie of wat je bent
maar ben je toch okee

dus zitten we er mee?
welnee

Stilla Maris

• Bidboek wordt Biedboek •

De Sint-Johannes Nepomucenuskerk – beter bekend als de katholieke kerk op de Vissersdijk – wordt verkocht.
De Sint-Elisabethparochie heeft groen licht gekregen van het bisdom in Breda en maakt dit nu bekend op haar website:
"Dit betekent dat wij een nieuwe bestemming voor de kerk van de Heilige Johannes Nepomucenus gaan zoeken volgens de daartoe geëigende procedure. Die laatste moeten wij nog opstarten aan de hand van een zogenoemd op te stellen 'bidbook'. Het moge duidelijk zijn, dat dit enige doorlooptijd zal vergen tot aan het moment dat daadwerkelijk tot een koopovereenkomst kan worden overgegaan."
Ruim twee jaar geleden begon men de activiteiten in de Sint-Johannes Nepomucenuskerk af te bouwen. In december datzelfde jaar stopten ze er helemaal mee. Het bisdom Breda verkoopt kerken aan de lopende band.

Van de honderd kerken van het bisdom moeten er 70 weg. De Sint-Elisabethparochie moet haar financiën saneren.
De parochie heeft sinds 2019 een jaarlijks tekort van meer dan een € 100.000.
Er is geen prijs van de kerk genoemd, alleen "Een eis van het bisdom is dat de kerk niet onder de waarde wordt verkocht."

De laatste tijd heeft de projectontwikkelaar Blossem Groep gevestigd in Kwintsheul, meerdere kerken gekocht van het bisdom in Breda. Op 15 juli kocht Blossem zes kerken in Zeeuws-Vlaanderen. Vorige week nam dezelfde groep het voormalige grootseminarie Bovendonk in Hoeven over. Bovendonk is net zoals de kerk in Woudrichem een rijksmonument.

Voor de Vesting betekent het dat er nog een markant gebouw leegstaat naast de Gevangenpoort en De Teerkamer.

• Van de Redactie •

Het zit er weer op die zonnige vakantie van 2026. Ook voor de redactie. Want een week vroeger dan normaal, ligt het septembernummer op de mat. Dat kwam dit jaar het beste uit.

Ondanks de hitte is er achter de schermen hard doorgewerkt. De digitale editie: '*t Poortaol Magazine* begint steeds meer vorm te krijgen. Mede dankzij een tiental auteurs (!) en honderden en nog eens honderden foto's. Vooral van Sophie Krale en Riet de Kock. We zitten inmiddels op een kleine 60 pagina's en er kunnen er zo maar nog een stuk of 30 bijkomen. Er is zelfs een speciale eindredactie bestaande uit Amy van Beem, Joyce Zuidam en Ronald vd Ende. Maar het kost dus *iet wat meer tijd* om er iets moois van te maken. Vóór het eind van het jaar moet de eerste klaar zijn dus snel weer aan de slag. En de volgende geprinte editie ligt alweer 5 oktober op de mat.

Ondanks het feit dat iedereen echt z'n beste beentje voor zette, het weer niet mee zat en er koren en muzikanten meer dan genoeg waren... zat er 'geen muziek' in de Visserijdag 2026. In plaats van ons terug te wanen 'in de tijd dat bijna alles in Woerkum om visserij draaide', werden we herhaaldelijk aangesproken door toeristen die het evenement niet eens konden vinden. Het doel om 'elk jaar Woudrichem, langs de vestingmuren, ... in de oude vissersstad van weleer te veranderen' blijkt steeds moeilijker te realiseren. De reden is gebrek aan 'nieuw bloed' bij alle betrokken organisaties; het merendeel van hun vrijwilligers is ouder dan 65 jaar. Daarom een welgemeend advies: Breng de frequentie terug naar ééns per 3 of 4 jaar en zoek verbinding met de bewoners van de vesting en hun buurtverenigingen. Dan kan er het wellicht toch nog een mooie toekomst aanbreken.

• Nieuwe wethouder voor de vesting •

Even voorstellen: 'onze' nieuwe wethouder voor de Vesting.

Twee maanden geleden werden ze geïnstalleerd: vier wethouders voor Altena. Hoogste tijd om kennis te maken met Patrick Kok, met o.a. onze Vesting in zijn portefeuille. En vooral benieuwd naar de mens en zijn drijfveren.

Voel je je welkom?
"Zelfs meer dan verwacht voor iemand 'van buiten'. Ik merk een oprechte interesse. Dat maakte ik wel eens anders mee. Bij de portefeuilleverdeling keken we naar: 'wat past het beste bij wie?' Dat daar Woudrichem uitkwam, is prettig en voelt logisch."

Je woont in een vestingstad, bewust?
"Samen met mijn vrouw en drie kinderen (18,15,13 jaar) woon ik met veel plezier in de oude kern van Geertruidenberg. Bewust gekozen voor een vesting, met dat eigenzinnige waarachter veelal trots schuilt. Ook herkenbaar vanuit mijn geboortedorp (Giethoorn). Tot voor kort was ik er voorzitter van de Winterfair en de Oudheidkundige kring. Verenigingsleven is belangrijk voor me."

Was je al eerder in de Vesting?
"Zelfs al voor ik wethouder werd. Een rondleiding met stadsgids (complimenten!) en natuurlijk ook een ijsje bij Baks. In de korte tijd als wethouder voor Altena, bezocht ik de Vesting al een paar keer. De gebiedsregisseurs sleurden me vol enthousiasme als eerste hierheen."

Ambities, geen toezeggingen maar als je verder leest...
"We praten over de al jaren leegstaande Gevangenpoort, het Arsenaal, de plannen rond museum 'de Rivier' en de – te kleine – Huiskamer die het zonder structurele steun moet zien te redden.
In mijn overdracht zat De Vestingagenda met uitvoeringsplan. Binnenkort bespreek ik wat we wanneer oppakken. Participatie blijft sowieso belangrijk. Ik houd van concrete afspraken en weten wat we van elkaar kunnen verwachten."

En onze vestinggouverneurs?
"Ik kom graag langs, nodig mij maar uit. Of als ikzelf wat te melden of vragen heb natuurlijk."

Hoè werk jij?
"Vooral voor en met bewoners. Daar hoort ook de Vestingschouw bij, het fysieke rondje Vesting, samen met een aantal ambtenaren en bewoners."

Hebben we daar een eerste toezegging te pakken?
"Jazeker, die mag je noteren."

Dit werk doe je nooit alleen, maar waar ben jij trots op?
"Niet specifiek iets, maar waarvoor ik het doe is helpen en versterken, de gemeenschap in haar kracht zetten, ongeacht het onderwerp. Daaraan bijdragen, dat vind ik mooi."

Tot slot: hobbies?
"Er zijn drie bezigheden waarin ik ontspanning vind: op het water zijn, wandelen en koken. Heerlijk om in het weekend thuis chef-kok te zijn."

Kom je een keer voor ons koken in de Huiskamer?
"Die uitdaging ga ik graag aan! Die belofte staat."

Onderweg naar buiten denk ik na over mijn indruk: een ervaren lokaal bestuurder, makkelijk in het contact en grote bereidheid om dicht bij de mensen te staan. Dat moet toch ook lukken met ons, die eigen-wijze-Woerkummers met hun mooie Vesting?

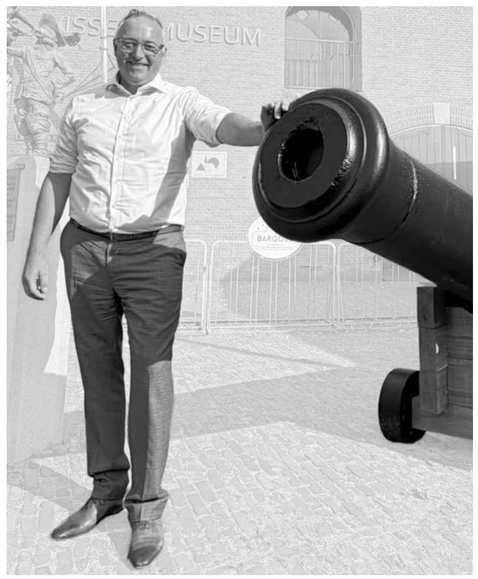

Redactie & reporters:

Ewa Wildmark • Joyce Zuidam
• Ronald van den Ende •
• Arie Metz • Leo Fliervoet •
• Foto's door redactie
en uit de collectie van Arie

Digitale versie ontvangen?
Mail je verzoek naar
info@woudrichemvesting.nl
of bel 06 - 53 20 60 99

't Poortaol–archief vind u o.a. op
www.woerkumshoekske.nl

Uitgave van Stichting 't Poortaol
Alle rechten voorbehouden.
't Poortaol financieel steunen?
Neem dan aub contact op.

Un hortje geleje

Als er een onderwerp is waar bijna dagelijks over wordt gesproken, dan is het wel 'het weer'; zeker in deze zomermaanden ('*t Is ontaord hêêt hoor*). Vaak is het een opstapje voor een praatje of om er de tevredenheid ofwel het ongenoegen over uit te spreken.
Variaties genoeg: "Lekker weertje he", maar ook: "Wat een hondenweer". Hoe je het ook bekijkt, het weer blijft boeien.

Un hortje geleje waren de mensen veel meer verbonden met de weersomstandigheden en ze waren er dikwijls ook afhankelijk van, vooral de boeren en vissers.
Ook de seizoenen waren van grote waarde in hun bestaan. *Ut weer mot z'n belôôp hebbe, zeeje ze, en de jaorgetaie zain d'r nie veur niks.*
Alle maanden hadden hun eigen kenmerken, zoals: de zaaimaand, de oogstmaanden, de sprokkelmaand en de slachtmaand.
De mensen leefden ermee; *ut wâs âmmel keurig geregeld en ut zât goed in mekaore. D'r wâs evewicht, ge dee oe werrek en pâste oe èège aon. Gin gezeur en veurâl de boel nie verinnewere.*

Bij veel boeren in onze streek hingen mooie spreuken aan de muur, wat alles te maken had met het weer, zoals: 'Ik bouw het land naar mijn verstand en verder moet ik wachten, op gunstig weer van onze Heer en niet op eigen krachten'.
De mensen dwongen niets af en wisten zich afhankelijk.
Ook de Woerkumse vissers hadden een 'natuur-beroep', dat alles te maken had met de seizoenen.

Vanaf oktober ging men vissen op de winterzalm, dat duurde tot februari. In november kwam ook de houting en na februari schakelde men over op de spieringvisserij.
In maart ving men elft en dan in mei kwamen de finten en de zomerzalm (allemaal trekvissen).
Vanaf ongeveer juni brak de zogenaamde 'stille periode' aan, die men dan gebruikte om op 'standvis' te vissen, zoals: voorn, bliek, snoek enzo. Tot en met de late na-zomer werd ook veel paling gevangen.
Echter, na 1949 vervuilde het water, waar de vis moest paaien, zo sterk dat er geen enkele zalm gevangen kon worden en een aantal jaren later was het ook gedaan met de andere trekvissoorten. Na vele eeuwen was het voorbij ...
Het lag niet aan het weer of aan de seizoenen, maar aan de mensen zélf.

Agge dâ mâr wit. A.M.

Schipperspraot

Eén van mijn favoriete film is *The Big Short*. Puur op data-analyse en 'het denksysteem' van heel veel mensen concludeerde één directeur van een beleggingsfonds omstreeks 2005 dat er medio 2007 een complete economische ineenstorting zou plaatsvinden. Hij sprak daar openlijk over met de banken waarmee hij de deals sloot, ze lachten hem vierkant uit. Grote sterke leiders van banken vonden Michael Burry een eigenaardige wereldvreemde man.

De stap naar het lage waterpeil lijkt groot. Dat is het ook en letterlijk voor ons een hele grote. Wij komen zonder loopplank bijna niet meer aan en van boord in de historische haven van Woudrichem. Ten opzichte van de steiger heeft ons schip nog nooit zo laag gelegen en met acrobatiek lukt het ons zonder in de plomp te vallen.

In sommige jachthavens zijn ligplaatsen van zeiljachten veranderd in staanplaatsen, de boten drijven niet, ze staan op hun kiel. Een luxe probleem. Anders wordt het voor de binnenvaartschippers die steeds minder vracht kunnen vervoeren omdat ze de diepgang moeten inperken en veel schepen liggen aan de kant omdat ze anders direct aan de grond lopen. Boeren mogen in veel regio's niet meer sproeien en hun gewassen staan er al verdord bij. Het zijn voor deze sectoren een miljoenenstrop lees ik in de media.

De natuur betaalt ook de prijs. Gortdroge bossen zijn wereldwijd vatbaar voor brand en moerassen dicht bij ons zoals *De Zeezuiper* zijn helemaal opgedroogd. Honderden karkassen van vissen liggen op de grond, wat voorheen de bodem van een groot moerasmeer was. Ondertussen winnen 'Sterke Leiders' een steeds grotere meerderheid wereldwijd, die serieuze en goede klimaatplannen killen.

Michael verdiende voor het beleggingsfonds miljarden toen eenmaal 'onverwacht' gerenommeerde banken failliet gingen en de wereldeconomie in hun crisis werd meegesleurd. De megawinst gaf hem geen vreugde. Michael wilde een nieuwe catastrofe voorkomen. De Amerikaanse overheid had geen interesse in zijn uitleg over het 'denksysteem' waardoor er een historische wereldrecessie was ontstaan. Opnieuw werd Michael in 2008 uitgelachen en zagen velen zijn nieuwe belegging in een overvloedig product de bevestiging dat hij toch gestoord was. Gebaseerd op hetzelfde 'denksysteem' belegde hij in... WATER. L.F.

JUBILEUM KORTING
exclusief voor Vestingbewoners

Op vertoon van deze
Poortaol krijgt u in de
periode van september t/m
december éémalig

10% korting

DOOR GODES MACHT EN DES MENSEN VLIJT
KOREN MOLEN NOOIT GEDAGT WOUDRICHEM
1662-1945-1995
WEER GRAAN TOT MEEL BEREID

Wah doede gij daor?

Nederland staat bekend om zijn bedrijvigheid. Daarom is het misschien niet zo vreemd dat er bij de Kamer van Koophandel meer dan honderd bedrijven geregistreerd staan in de Vesting.
Het is een breed scala aan kennis, vaak gestart door mensen die durfden hun dromen waar te maken.

Bij voorbeeld Ellen Bakker van DURF Interieuradvies en Vastgoedstyling aan de Hoogstraat 28. Zij geeft inspiratieadvies aan huis voor iedereen die zijn interieur wil aanpakken, van kleur en behang tot interieurplannen en geeft daarnaast workshops.

Ellens wortels liggen in Altena. Geboren in Nieuwendijk en opgegroeid in Almkerk. Haar eerste eigen huis binnen de Vesting was in de Daalderstraat. Inmiddels woont ze aan de Hoogstraat.
Ellen begon haar carrière in de financiële wereld.
"Maar ik was altijd met interieur bezig."
Toen kwam corona en kreeg ze de tijd om te leren en na te denken.
En op een dag realiseerde ze zich:
"Nu moet ik het doen."

En ze kon haar eigen nieuwe bedrijf geen betere naam geven dan DURF.
Naast DURF werkt ze als binnendienst-adviseur hypotheken bij een klein familiebedrijf.
"Precies wat ik wil. Geen groot kantoor. De combinatie is bovendien perfect. Het is belangrijk om collega's te hebben om mee te sparren. En intussen bouw ik met veel plezier aan DURF."
Een opdracht begint altijd bij de mensen zelf. "Ik wil zien hoe ze wonen, luisteren naar hun wensen en ontdekken wat echt bij hen past." Mensenkennis is daarbij haar sterke punt. "Mijn kracht is luisteren en mensen aanvoelen. Van daaruit maak ik een plan dat bij hen aansluit."

Oktober is woonmaand. Dan organiseert Ellen een workshop over kleur, behang, verlichting en tips & tricks, in samenwerking met een woonwinkel in Raamsdonksveer.

E.W.

Jubilerende molenaar

In 2006 stapte molenaar Bart Mols en zijn vrouw Michelle in een nieuw avontuur: van een vaste baan naar fulltime molenaar van korenmolen *Nooit Gedagt*, ònze molen die trots pronkt op de Rijkswal. Van hobby-niveau groeide de molenwinkel in die 20 jaar uit tot wat ze nu is: een vast adres voor winkelend publiek uit de vesting, de regio en ver daarbuiten. Ook toeristen vinden hun weg naar de molen. Bart en Michelle hadden het goed doordacht en flink gespaard. "Want de eerste jaren moet je kunnen uitzingen."

"Het is hard werken, we draaien en malen wekelijks en alles 'op de wind'. De winkel is open van donderdag t/m zondag.
Een werkweek van 70-80 uur is vrij normaal, maar als je van je hobby je werk kunt maken ben je gezegend." Bart vertelt dat er inmiddels ruim 200 verschillende meelproducten in de schappen staan. Zelfs een heerlijk glutenvrij meel. Dat maalt hij niet zelf maar koopt hij in bij een collega-molen in Duitsland. Een derde verkoopt hij aan Woerkummers en omgeving. De resterende twee derde vindt de klant via retailers buiten de regio. Het assortiment is aangevuld met regionale streekproducten als honing uit Woudrichem en bier uit Almkerk. Hij is trots op wat er nu staat. En dat mag! Zeker als je bedenkt dat hij ook nog molen *de Vlijt* in Wageningen runt met 90% biologische waar.

Vrijwilligerswerk?
Daar is Bart stellig in: "we zijn het grootste productiebedrijf in de Vesting en mijn hele team krijgt betaald. Dat is een bewuste keuze." Leuk om te horen dat ook jongeren uit de Vesting er hun bijbaantje hebben.
Stichting *Molen Nooit Gedagt* is de eigenaar van de molen en verantwoordelijk voor het behoud van het monument. "De molen zelf is op dit moment boven 3x per jaar toegankelijk, op molendag, monumentendag en de visserijdag." Voor meer rondleidingen en educatie heeft hij geen tijd. "De stichting is aan zet maar ik wil best de mensen opleiden. Dit geeft extra reuring in de Vesting en spekt het onderhoudspotje van de molen." J.Z.